

بررسی رابطه امنیت غذایی مادر با نمایه توده بدن کودکان ۶-۲ ساله در مراجعین به مرکز بهداشتی

درمانی مینودر قزوین بهار ۱۳۹۶

چکیده

مقدمه : امنیت غذایی سنگ بنای یک جامعه ی توسعه یافته و عنصر اصلی سلامت فکری، روانی و جسمی آن جامعه است و وجود آن مستلزم این است که مقادیر کافی مواد غذایی به طور مداوم برای همه ی افراد ساکن در یک جامعه موجود باشد. از آسیب پذیرترین اقشار به هنگام ناامنی غذایی خانوار، مادران و کودکان هستند. جامعه برای رسیدن به توسعه، نیازمند افرادی سالم و توانا است و در این میان، برای رسیدن به توسعه پایدار در آینده، توجه به سطح سلامت کودکان از اهمیت خاصی برخوردار است. ارزیابی کشوری رشد کودکان نشان دهنده ی افت رشد در درصد زیادی از کودکان کشور می باشد. لذا هدف از این مطالعه، بررسی رابطه امنیت غذایی مادر با نمایه توده بدن کودکان ۶-۲ ساله در مراجعین به مرکز بهداشتی درمانی مینودر قزوین در بهار ۱۳۹۶ بود.

مواد و روش ها : این مطالعه مقطعی بر روی ۲۰۰ مادر و کودک ۲ تا ۶ ساله مراجعه کننده به مرکز بهداشتی درمانی مینودر قزوین انجام شد. کلیه مادران واجد شرایط که مایل به همکاری بودند، وارد مطالعه شدند و فرم اطلاعات فردی شامل سن، جنس، تعداد فرزندان خانواده، میزان تحصیلات والدین، محل سکونت، امنیت غذایی و ... با پرسش از مادر کودکان تکمیل شد. وضعیت امنیت غذایی با استفاده از پرسش نامه **USDA** بررسی شد.

تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار **SPSS** نسخه ۲۳ بود.

یافته ها : نتایج مطالعه ی ما در خصوص وضعیت امنیت غذایی در بین خانواده های مورد مطالعه نشان داد که در مجموع، ۶۳/۳ درصد از آنها دارای درجاتی از ناامنی غذایی بودند؛ به طوری که ۳۶/۷ درصد دارای امنیت غذایی، ۵۴/۳ درصد دارای ناامنی غذایی بدون گرسنگی، ۶ درصد دارای ناامنی غذایی با گرسنگی متوسط و ۳

درصد دارای ناامنی غذایی با گرسنگی شدید بودند که آمار به دست آمده حاکی از شیوع بالای ناامنی غذایی در جمعیت مورد بررسی و مادران بود. همچنین در خصوص وضعیت نمایه توده بدن کودکان مورد مطالعه، به این نتیجه دست یافتیم که ۲۵/۳ درصد کودکان کم وزن، ۵۷ درصد دارای وزن نرمال، ۵/۹ درصد دارای اضافه وزن و ۱۱/۸ درصد آنها چاق بودند. در بررسی عوامل مرتبط با امنیت غذایی، یافته های مطالعه ی ما نشان دهنده ی ارتباط معنی دار بین تعداد افراد خانواده، میزان تحصیلات مادر و میزان ساعات خواب کودک در ۲۴ ساعت در ایام عادی با وضعیت امنیت غذایی بود، ولی با سایر موارد ارتباط معنی داری نشان نداد. در بررسی عوامل مرتبط با نمایه توده بدن کودکان، یافته های مطالعه ی ما نشان دهنده ی ارتباط معنی دار بین میزان تحصیلات مادر با نمایه توده بدن کودکان بود، ولی با سایر موارد ارتباط معنی داری نشان نداد. در نهایت، طبق نتایج به دست آمده مشخص شد که میان وضعیت امنیت غذایی مادر و نمایه توده بدن کودکان ارتباط معنی دار وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری : به طور کلی، نتایج به دست آمده در مطالعه ی حاضر، نشان دهنده ی عدم ارتباط بین وضعیت امنیت غذایی مادر و نمایه توده بدن کودکان ۶-۲ ساله و در عین حال، نشان دهنده ی شیوع بالای ناامنی غذایی در جامعه بود. با توجه به تأثیرات مخرب ناامنی غذایی بر ابعاد مختلف سلامتی جسمانی، روانی و اجتماعی، شیوع بالای ناامنی غذایی در جامعه، توجه ویژه ی سیاستگذاران، سازمان های توسعه و سایر نهادهای متولی سلامت جامعه را می طلبد.

واژه های کلیدی : امنیت غذایی مادر ، نمایه توده بدن ، کودک